

Til Line Barfod, Teknik- og Miljøborgmester (Ø)

Politikersvar til Line Barfod (Ø) – Risikoen for brug af tvangsarbejde i forbindelse med produktion af solceller

Line Barfod har den 9. marts 2025 stillet følgende spørgsmål:

- 1) *"Skal svaret forstås således at Økonomiforvaltningen i april 2024 er stoppet med at kontrollere og rådgive entreprenører om valg af solceller til nybyggeri?"*
- 2) *"I så fald, hvorfor er Økonomiforvaltningen stoppet?"*
- 3) *"Har Økonomiforvaltningen planer om initiativer, der kan sikre at kommunen ikke køber solceller produceret med tvangsarbejde?"*
- 4) *"HOFOR gør opmærksom på, at der ikke er sporbarhedsgaranti for polysilicium. Hvordan vil HOFOR så sikre, at solcellerne der skal bruges til Solcellehandlingsplanen, ikke er produceret med brug af tvangsarbejde?"*

Økonomiforvaltningens svar

Ad 1)

Økonomiforvaltningens (ØKF) kontrolindsats retter sig mod en række sideordnede problemstillinger, der ud fra en risikobaseret tilgang udvælges og i perioder vies særligt fokus. Kontrolenheden afsluttede i april 2024 en periode med fokus på kontrol og rådgivning af Københavns Kommunes (KK) entreprenørers valg af solceller til nybyggeri og gennemgribende renoveringer. I den mellemliggende periode er der gennemført kontrolindsatser på andre områder og ØKF har samtidig arbejdet på en guide til ansvarlige indkøb af solceller. Guiden forventes færdiggjort og offentliggjort i første halvdel af 2025.

På baggrund af ØKF's kendskab til risikoen for tvangsarbejde ifm. produktion af solceller rådgav og kontrollerede ØKF i perioden august 2022 til og med april 2024 kommunens entreprenører om valg af solceller, der skulle installeres i forbindelse med nybyggerier.

Rådgivningen bestod af oplysning om risikoen for tvangsarbejde i produktionen af solceller på en række byggesager, og anvisning af alternative solcellemodeller, uden dokumenterede forbindelser til Xinjiang-provinsen. Xinjiang-provinsen er relevant, fordi en FN-rapport i 2022 fastslog, at det muslimske mindretal, uighurerne, udsættes for

31-03-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 5796

Dokumentnummer i F2
7518473

Sagsnummer eDoc
2025-0084899

Sagsbehandler
Emil Birk

tvangsarbejde, sindelagskontrol, fængsling og tortur i denne kinesiske provins. I flere tilfælde lykkedes det at anvise alternative solcellemodeler, men i andre tilfælde var det ikke muligt, da solcellerne allerede var indkøbt og/eller installeret eller det blev vurderet, at meromkostningerne ved køb af alternative solcellemodeller var for store.

Ad 2)

ØKF fører en risikobaseret kontrol af CSR-bilaget på tværs af kommunens leverandører, og har efter april 2024 rettet fokus på kontroller af andre kategorier i kommunens indkøb end solceller, hvor risikoen for overtrædelse af arbejdstager- og menneskerettigheder og dermed kommunens CSR-krav, også vurderes som høj. ØKF har siden april 2024 bl.a. kontrolleret arbejdsforhold i værdikæderne for kommunens arbejdsbeklædning og IT-udstyr.

For at undgå, at kommunen køber varer produceret med tvangsarbejde, har ØKF fastholdt arbejdet med at afdække produkter med oprindelse i Xinjiang-provinsen, som fx arbejdsbeklædning. Det skyldes, at ca. 20% af verdens bomuld dyrkes i Xinjiang-provinsen. ØKF har derfor samarbejdet med et anerkendt testlaboratorie, der kan spore oprindelsen af organiske materialer via analyser af kemiske og isotopiske sammensætning. Ud af 55 testede stykker arbejdsbeklædning og tekstiler, identificeres tre stykker arbejdsbeklædning som indeholdende bomuld produceret i Xinjiang-provinsen. På baggrund af kontrollen og den efterfølgende dialog med leverandøren, udskiftes produkterne og bomuldsleverandøren.

For mere information om kontrolarbejdet henvises der til ØKF's årsrapport om indsats for bæredygtige indkøb 2024, som forventes udgivet i maj måned 2025.

Ad 3)

KK's leverandører har, ligesom resten af solcellebranchen, svært ved at dokumentere og kontrollere forholdene i værdikæden for solceller, da normale kontrolmekanismer som fx auditeringer og certificeringer ikke i tilstrækkelig grad kan afdække risikoen for tvangsarbejde. Den øgede globale opmærksomhed om brugen af tvangsarbejde har resulteret i, at solcelleproducenterne giver mindre information om deres underleverandører og produktionssteder.

ØKF er derfor i gang med at udarbejde en guide til ansvarlige indkøb af solceller, der skal minimere risikoen for tvangsarbejde i forbindelse med kommunens indirekte indkøb af solceller. Guiden bygger på offentligt tilgængelige kilder vedr. producenter af solceller og polysilicium samt deres forbindelser til Xinjiang-provinsen via deres leverandørkæder. Det forventes, at guiden er færdig i første halvdel af 2025, og

skal understøtte ansvarlig anskaffelse af solceller i forbindelse med bl.a. nybyggeri- og gennemgribende renoveringer.

Derudover, følger ØKF løbende udviklingen i risici for tvangsarbejde og andre risici for overtrædelser af KK's CSR-krav i solcellernes værdikæder samt udviklingen i sporbarhed og gennemsigtighed i værdikæderne. ØKF har derfor løbende dialog med forsyningsselskaber, vidensinstitutioner, eksperter og berørte interessenter, fra blandt andet repræsentanter fra det uirguske mindretal.

AD 4)

Følgende svar er udarbejdet af HOFOR. HOFOR oplyser at over 95 procent af alle solceller i verden er produceret i Kina. Det vil sige, at stort set alle de solceller, der er opsat i Europa, kommer fra Kina. EU og USA arbejder for at styrke solcelleindustrien i egne regioner og for at øge forsyningssikkerheden af solceller samt for at sikre bedre arbejdsforhold i forbindelse med produktionen. USA har valgt at indføre et forbud mod import af produkter fra Xinjiang-provinsen i Kina, men det har EU ikke.

Der findes i dag ikke på markedet en sporbarhedsgaranti, der kan sikre, at solceller er produceret uden tvangsarbejde gennem hele værdikæden. Dette gælder også, selv om der stilles krav til sporbarhed og dokumentation af overholdelse af menneskerettigheder i forbindelse med indkøb af solceller.

Det amerikanske forbud har betydet, at der er etableret produktionslinjer (af solcellepaneler) i Kina, som er uden komponenter fra Xinjiang og dermed formodes uden tvangsarbejde. Det er fra disse forsyningskæder, at HOFOR arbejder henimod at indkøbe fra.

Der er i dag ikke fuld sporbarhed på fx polysilicium i Kina, og dermed kan det ikke garanteres, at de solceller der indkøbes, er fri fra polysilicium som kan være udvundet med brug af tvangsarbejde.

Med EU's nye forordning – Forced Labour Ban – som skal implementeres i dansk lovgivning inden 2027, forbydes produkter fremstillet ved tvangsarbejde, og med det nye direktiv CSDDD (Corporate Sustainability Due Diligence Directive) forventes det, at EU-kommissionen og de nationale myndigheder i langt højere grad får mulighed for at iværksætte undersøgelser, hvis der opstår mistanke om tvangsarbejde.

Afslutningsvist kan det oplyses, at HOFOR's Corporate Social Responsibility (CSR)-bilag følger Københavns Kommunes CSR-bilag. Det vil et potentielt nyt HOFOR solcelleselskab også gøre.